

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 120/2017-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. februára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prievidza v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 64/2014 a jeho rozsudkom z 18. júna 2014 a postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a jeho prípisom č. 49678/2015-61/D/610 z 11. januára 2016 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] odmieta.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. marca 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46

ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 64/2014 a jeho rozsudkom z 18. júna 2014 a postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) a jeho prípisom č. 49678/2015-61/D/610 z 11. januára 2016.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu č. k. 1 T 64/2014-61 z 18. júna 2014 na základe schválenia dohody o vine a treste uzavretej medzi ním a prokurátorom Okresnej prokuratúry Prievidza (ďalej len „okresná prokuratúra“) uznaný vinným z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), ktorého sa dopustil tým, že bez vážneho dôvodu nenastúpil na výkon trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom okresného súdu pod č. k. 3 T 228/2013-70 z 29. novembra 2013 v stanovenej lehote. Za to bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 8 mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu so stredným stupňom stráženia.

3. Sťažovateľ sa 30. novembra 2015 podnetom adresovaným ministerstvu domáhal podania dovolania ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“), ktoré odôvodnil tým, že v trestnom konaní, ktoré viedlo k jeho odsúdeniu rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 64/2014 z 18. júna 2014, bolo porušené jeho právo na obhajobu, v čom videl naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

4. Ministerstvo podnet sťažovateľa prípisom č. 49678/2015-61/D/610 z 11. januára 2016 odložilo s odôvodnením, že v trestnej veci sťažovateľa nezistilo zásadné porušenie práva na obhajobu.

5. Podľa presvedčenia sťažovateľa ministerstvo svojím postupom a prípisom z 11. januára 2016 porušilo jeho základné právo na inú právnu ochranu a právo

na spravodlivé súdne konanie, pretože nimi „bola prekročená právomoc ministra, ktorý nemá oprávnenie rozhodovať namiesto dovolacieho súdu o tom, že dovolacie dôvody sa nepreukázali“. Tvrdí, že „pokiaľ minister spravodlivosti obdrží podnet na podanie dovolania, ktorý je dôvodný, musí sa ním riadiť a dovolanie podať“, a pokračuje, „že prieskumná právomoc ministerstva je daná len v rozsahu zistenia skutočností, či nie sú dané formálne nedostatky, v dôsledku ktorých by mohlo byť prípadné dovolanie odmietnuté dovolacím súdom podľa § 382 Tr. por.“. Podľa názoru sťažovateľa „ministerstvo je oprávnené preskúmať podnet len v tom smere, či uvádzané dôvody... obsahovo zodpovedajú dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 Tr. por.... postup ministra pri rozhodovaní o podnete je jednoznačne založený na prioritnom preskúmaní formálnoprávnych náležitostí podnetu na podanie dovolania a existencie dovolacieho dôvodu obsahovo zodpovedajúceho ust. § 371 ods. 1 Tr. por., resp. § 371 ods. 2 Tr. por. s tým, že k meritórnemu preskúmaniu a rozhodnutiu je povolaný len dovolací súd, nie minister.“. „V danom prípade“, ako uvádza sťažovateľ, „ministerstvo atrahovalo na seba právomoc dovolacieho súdu rozhodnúť podľa § 392 ods. 1 Tr. por., t. j., že po preskúmaní veci bolo zistené, že dovolacie dôvody sa nepreukázali, teda v zásade to, že tvrdenie o danosti niektorého dovolacieho dôvodu nezodpovedá skutočnosti“.

6. Podľa sťažovateľa ministerstvo zvolilo neprijateľný výklad príslušných ustanovení Trestného poriadku porušujúci jeho základné právo a postup ministerstva považuje „za prejav formalistického prístupu k interpretácii relevantných noriem Trestného poriadku..., ktorý má vo svojich dôsledkoch prvky arbitrárnosti a svojvôle“.

7. Za „zjavne svojvoľné“ sťažovateľ označil aj odôvodnenie napadnutého prípisu ministerstva, ktoré nezodpovedá skutkovému stavu a nie sú z neho „zrejmé žiadne dôvody, na základe ktorých ministerstvo dospelo k svojmu rozhodnutiu o odložení podnetu“.

8. Porušenie svojich práv sťažovateľ namieta aj postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 64/2014 a jeho rozsudkom z 18. júna 2014, a to v súvislosti s neskúmaním splnenia podmienok na vykonanie verejného zasadnutia, konkrétne,

že „si nevyžiadal súhlas sťažovateľa, či súhlasí so skrátením lehoty na prípravu na verejné zasadnutie vo vzťahu k jeho novo-ustanoveného obhajcu“.

9. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú právnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 49678/2015-61/D/610 týkajúcom sa jeho podnetu na podanie dovolania proti rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 1 T/64/2014 a vybavenia tohto podnetu upovedomením z 11. 1. 2016 porušené bolo.

2. Upovedomenie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o vybavení podnetu [REDAKOVANÉ] k podaniu dovolania sp. zn. 49678/2015-61/D/610 z 11. 1. 2016 zrušuje v časti týkajúcej sa podnetu na podanie dovolania proti rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 1 T/64/2014 a vec [REDAKOVANÉ] mu vracia na nové konanie.

3. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú právnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prievidza v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T/64/2014 a jeho rozsudkom z 18. júna 2014 porušené bolo.

4. [REDAKOVANÉ] sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000 €, ktoré je Ministerstvo spravodlivosti SR povinné vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

10. Zároveň sťažovateľ požiadal o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Túto žiadosť odôvodnil jeho nemajetnosťou a zlou finančnou situáciou, keďže sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody.

II.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

13. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

14. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

15. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru slobôd postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 64/2014 a jeho rozsudkom z 18. júna 2014 a postupom ministerstva a jeho prípisom č. 49678/2015-61/D/610 z 11. januára 2016.

17. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

18. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

K namietanému porušeniu práv postupom ministerstva a jeho prípisom č. 49678/2015-61/D/610 z 11. januára 2016

19. Sťažovateľ v sťažnosti podanej ústavnému súdu ministerstvu vytýkal, že svojím postupom pri vybavovaní jeho podnetu na podanie dovolania ministrom spravodlivosti prekročilo svoju právomoc a rozhodovalo o podnete v rozsahu, v akom na to zákon (Trestný poriadok) oprávňuje iba dovolací súd. Rovnako sťažovateľ namieta nesprávny výklad aplikovaných právnych noriem ministerstvom a napokon atakuje odôvodnenie prípisu ministerstva z 11. januára 2016, ktoré považuje za svojvoľné a neodôvodnené. V konečnom dôsledku sťažovateľ uzatvára, že minister nepodal dovolanie napriek tomu, že tak urobiť mal.

20. Podľa zistenia ústavného súdu sa sťažovateľ skoršou sťažnosťou podanou ústavnému súdu 11. marca 2016 v súvislosti s namietaným postupom ministerstva a jeho prípisom č. 49678/2015-61/D/610 z 11. januára 2016 už domáhal ochrany jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé

súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 221/2016-21 zo 6. apríla 2016 v tejto časti skoršiu sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Komparáciou obsahu skoršej a aktuálnej sťažnosti ústavný súd dospel k záveru, že postup a prípis ministerstva bol sťažovateľom namietaný z tých istých dôvodov.

21. Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

22. V konaní vedenom ústavným súdom pod sp. zn. I. ÚS 221/2016 o predošlej sťažnosti sťažovateľa sa nerozhodovalo len o podmienkach konania, ale ústavný súd sťažnosť preskúmal a vyhodnotil ju ako zjavne neopodstatnenú. Rozhodnutie ústavného súdu o odmietnutí sťažnosti sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenej bolo rozhodnutím, ktoré má na mysli citované ustanovenie § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde.

23. Vychádzajúc z uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa je v tejto časti neprípustná, a preto ju po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 64/2014 a jeho rozsudkom z 18. júna 2014

24. Sťažovateľ v druhej časti sťažnosti namietal porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústava a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 64/2014 a jeho rozsudkom z 18. júna 2014.

25. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom

zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

26. Nedodržanie uvedenej lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde neumožňuje (napr. m. m. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, III. ÚS 14/03).

27. Napadnutý rozsudok okresného súdu bol vydaný 18. júna 2014 na verejnom zasadnutí v prítomnosti sťažovateľa, na ktorom okresný súd schválil dohodu o vine a treste uzavretú medzi ním a prokurátorom okresnej prokuratúry. V ten istý deň nadobudlo toto rozhodnutie právoplatnosť. Od tohto momentu teda začala sťažovateľovi plynúť zákonom ustanovená dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti pre porušenie základných práv alebo slobôd v označenom trestnom konaní. Aktuálna sťažnosť však bola ústavnému súdu doručená až 14. marca 2016.

28. Pretože sťažovateľ podal sťažnosť na ústavnom súde v tejto časti zjavne po uplynutí dvojmesačnej lehoty, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

29. Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, neprichádzalo do úvahy zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo (pozri čl. 127 ods. 2 ústavy).

30. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd uvádza, že takejto žiadosti vyhovie, ak to odôvodňujú osobné, majetkové a zárobné pomery žiadateľa a ak nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nárokov na ochranu ústavnosti. Ústavný súd v tomto prípade upustil od rozhodovania o tejto žiadosti z dôvodov procesnej ekonomie, pretože ani prípadné odstránenie uvedeného nedostatku by podľa

názoru ústavného súdu už nemohlo viesť k inému rozhodnutiu o tejto sťažnosti, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. februára 2017